



Teljes szöveg!

Johanna Spyri

HEIDI



Roland

Johanna SpYri

HEidi

Roland

© *Johanna Spyri*
Heidi

© Roland Kiadó

Keresse a Roland Kiadót a Facebookon is!
facebook.com/Rolandkiado
e-mail: office@roland-toys.eu

A magyar nyelvű kiadás tekintetében minden jog fenntartva a Roland Kiadó részére.
Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való
tárolás a Roland Kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához kötött.

ISBN 978-615-5368-81-3
Fordította: Tékei Erika
Illusztrálta: Fekete Szabolcs és Molnár Anita

Kiadás vezető: Lengyel Orsolya
Felelős kiadó: a Kft. ügyvezetője

Tartalom

1. Fel a hegyekbe hegyi Bátyóhoz.....	4
2. Otthon, nagyapánál.....	12
3. A legelőn a kecskékkal	17
4. Látogatóban a nagymamánál	24
5. Két látogatás és következményei	32
6. Új fejezet új dolgokról.....	38
7. Rottenmeier kisasszony kényelmetlen napja.....	44
8. Hatalmas felbolydulás a nagy házban.....	53
9. Sesemann úr új dolgokról értesül.....	60
10. A másik nagymama	64
11. Heidi egyrészt nyer, másrészt veszít.....	71
12. Szellemjárás a házban	73
13. Nyári este a hegyen.....	83
14. Vasárnapi harangok	95
15. Úti előkészületek	102
16. A vendég	106
17. A viszontszolgálat	111
18. Tél Dörfliben.....	117
19. Még tart a tél.....	123
20. A távoli barátok hírei.....	128
21. Élet nagyapánál	138
22. Váratlan esemény.....	142
23. Búcsú a viszontlátás reményében	150

1. FEL a HEGYEKBE HEGYI BÁTÝÓHOZ

Maienfeldtől, a festői fekvésű, régi falucskától kis ösvény vezet az árnyas zöld réteken át a hegyek lábáig, melyek magaslataikból szigorúan néznek le az alattuk meghúzódó völgyre. Amint felfelé haladunk az ösvényen, egyre vadabbá válik a táj, és az ember egyszer csak belélegezheti a dús, rövid szárú füvek és a hegyvidéken termő növények kellemesen áradó illatát. Az út meredek, és a közvetlenül fölöttünk tornyosuló csúcshoz vezet.

Egy napfényes júniusi reggelen két alak kapaszkodott felfelé a szűk hegyi ösvényen. Egyikük egy magas, vékonynak tűnő lány, aki kézen fogva vezette a másikat, egy apró gyermeket. A kicsi arcocskái úgy kipirultak, hogy napbarnított bőre bíborszínűvé változott. Nem is csoda, hisz a meleg júniusi nap ellenére úgy fel volt öltöztetve, mintha a legkeményebb fagyoktól akarták volna megvédeni. Nem tűnt ötévesnél többnek, de hogy valójában mekkora, azt nem lehetett pontosan tudni, mert két vagy talán három réteg öltözék is volt rajta, és ezeken kívül még egy vastag, vörös gyapjúkendővel is körbetekerték, így aztán teljesen alaktalannak látszott szegényke.

A magas lány és a kicsi gyermek már egy jó órája elhagyhatta a völgyet, amikor a Dörfli nevű falucskához értek, mely félúton található a csúcshoz vezető ösvényen. Mindenki üdvözölte itt őket, ki az ablakból köszönt rájuk, ki meg a nyitott ajtóból vagy éppen az útról. A magas lánynak szülőfaluja volt ez a település, így mindenki ismerte őt. Mégsem állt meg az üdvözlésekre és a kérdésekre válaszolni, csak haladt előre a maga útján, amíg el nem érte a falucska szétszórt házai közül az utolsót. Itt egy hang szólt hozzá az ajtóból:

– Várj egy percet, Dete! Ha tovább mentek fölfelé, én is veletek tartok!

A Detének szólított magas lány megállt, a kicsi gyermek pedig azonnal elengedte a kezét, és leült a földre.

– Fáradt vagy, Heidi? – kérdezte tőle a nagylány.

– Nem, csak melegem van – válaszolta a gyermek.

– Nemsokára fölérünk a csúcsra. Csak egy kicsit kell még kibírni, lépj nagyokat, és akkor egy órán belül odaérünk! – mondta Dete biztató hangon.

Megtermett, barátságosnak tűnő asszony csatlakozott hozzájuk. A két régi ismerős a kicsi lányt kissé hátra hagyva élénk beszélgetésbe kezdett, mindent és mindenkit kibeszéltek környéken.

– És hová mész a kislánnyal? – faggatta a nagylányt a csak nemrég hozzájuk csatlakozott asszony. – Gondolom, ez a gyermek maradt a nővéred után.

– Igen – válaszolta Dete. – Felviszem őt BÁTÝÓHOZ, ott fog lakni vele.

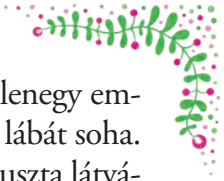
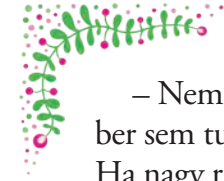
– Még hogy a gyermek fenn lakjon hegyi BÁTÝÓVAL? Neked teljesen elment az eszed, Dete! Hogy találhattál ki ilyesmit? Az öreg téged is meg a gyermeket is haza fog zavarni!

– Ilyet nem tehet, hiszen mégiscsak ő Heidi nagyapja! Tegyen hát valamit ő is az unokájáért! Eddig én gondoskodtam a gyermekről, de elárulom neked, Barbel, hogy most nagyon jó állásajánlatot kaptam, és nem fogom elszalasztani a kislány miatt. Most tegye meg a nagyapa is a kötelességét!

– Ez így rendben is lenne, ha az öreg is olyan volna, mint más emberek – bizonygatta a nagydarab Barbel –, de te nagyon jól tudod, hogy milyen. És ugyan biza mihez kezdene egy gyerekkel, különösen egy ilyen kicsivel? A gyerek nem fogja ezt kibírni! És te hová akarsz menni?

– Frankfurtba, ahol egy kitűnő hely vár rám – válaszolta Dete. – Az uraságék itt nyaraltak Ragazfördön tavaly nyáron, én tartottam rendben a szobájukat. Már akkor magukkal akartak vinni, de nem mehettem el. Most újra eljöttek, megismételték az ajánlatukat, és én biza el is fogadom, elszegődök hozzájuk.





– Nem szeretnék a kislány helyében lenni! – kiáltott fel szörnyülködve Barbel. – Egyetlenegy ember sem tud semmit az öregről! Nem áll az szóba senkivel se, és a templomba se teszi be a lábát soha. Ha nagy ritkán lejön onnan, mindenki kitér az útjából, olyan ijesztő a vastag botjával. A pusztát látva is félelmetes, az a bozontos szürke szemöldöke, meg az a roppant szakáll! Úgy néz ki, mint régen a pogányok, vagy mint valami vad indián! Nem szívesen találkozna vele senki magányosan!

– Na és akkor mi van? – kérdezte Dete dacosan. – Akkor is ő a nagypja, gondoskodnia kell a gyerekről! Nem hinném, hogy kárt tenne benne, de ha mégis, akkor övé a felelősség, nem az enyém.

– Arra azért nagyon kíváncsi vagyok – folytatta Barbel pletykára éhesen –, hogy mi nyomhatja az öreg lelkiismeretét, miért néz mindig olyan komoran, miért él ott fenn a hegyen, mint egy remete, hogy alig láthatja valaki. Mindenfélét beszélnek róla. Dete, te sok mindent hallhattál róla a testvéredtől is, nincs igazam?

– Igazad van, hallottam ezt - azt, de nem mondhatom el, hogy miket, mert ha a fülébe jutna az öregnek, bizony nagy bajba kerülnék.

Barbel már régóta nagyon kíváncsi volt, mi a helyzet a hegyi Bátyóval, miért gyűlöli az öreg anynyira az embertársait, miért akar egyedül élni, miért beszél róla mindig mindenki suttogva, mintha félnének ellentmondani neki, de a pártját sem akarja fogni senki. Barbel azt sem értette, hogy miért nevezi Dörfli minden lakója hegyi Bátyónak az öregot, hisz nem lehet mindenkinek a nagybátyja, de mivel a falu minden lakója így hívta, ő is Bátyónak nevezte hát. Barbel csak nemrég került ide, férjhez jött a faluba, így nem tudhatott minden eseményről, ami korábban itt történt, nem ismerhette a falu lakóinak az élettörténetét sem. Dete viszont itt született, és itt is élt, míg az anyja tavaly meg nem halt, csak azután költözött el Ragazfürdőre, és vállalt munkát a nagyszállóban, ahol szobalányként dolgozott. Barbel elhatározta, hogy megpróbálja kiszedni a lányból mindazt, amire kíváncsi. Bizalmasan belekarolt Detébe, és így szólt:

– Szerintem tőled megtudhatom az igazságot, hogy mi az alapja a sok mendemondának. Azt hiszem, te ismered az egész történetet. Mondd hát el nekem, kérlek, mi baj van az öreggel? Mindig így elkerülték, és mindig ennyire embergyűlölő volt?

– Hogyan mondhatnám meg neked, hogy mindig ilyen volt-e, amikor én még csak huszonhat éves vagyok, ő meg már legalább hetven? Honnan tudhatnám én, hogy hogyan teltek az ifjú évei? Persze, ha biztos lehetnék abban, hogy nem pletykálok el mindenkinek, sok mindent mesélhetnék róla.

– Ugyan már, Dete, hová gondolsz? – válaszolta sértődötten Barbel. – Tudom én tartani a számat!

– Na jó, akkor elmondom, csak várj egy percet! – szólt Dete figyelmeztető hangon, és hátrafordult megnézni, hogy a gyermek elég messze van-e tőlük, nehogy meghallja véletlenül, amit ő mond. Csak-hogy a kislányt sehol sem látta, valószínűleg lemaradt valahol, mert ők úgy belemerültek a beszélgetésbe, hogy nem vették ezt észre. Dete megállt, majd körülnézett minden irányban. Az ösvény kicsit kanyargós volt ugyan, de azért végig lehetett látni rajta, le egészen a faluig. Sehol senki.

– Látom, hol van! – kiáltott fel Barbel, és egy foltocskára mutatott – Odanézz! Ott kapaszkodik felfelé az emelkedőn a kecskepásztorral és a kecskékkal! Vajon miért viszi ma olyan későn fel a kecskéket ez a fiú? Mindenesetre nekünk ez most jól jön, mert vigyáz a gyerekre, és te így nyugodtan mesélhetsz nekem.

– Ó, ami a vigyázást illeti – jegyezte meg Dete –, a fiúnak nem lesz sok gondja vele, egyáltalán nem buta kislány öt éves léte. Odafigyel mindenre, ezt többször is volt alkalmam látni, és ez most nagyon jól fog jönni neki, mert az öregnek semmi egyebe sincs, csak a két kecskéje meg a kunyhója.



– Miért, volt ennél gazdagabb is valaha? – kérdezte Barbel.

– Ő? Meghiszem azt! – válaszolta Dete élénken. – Valamikor az övé volt a legnagyobb birtok a környéken. Ketten voltak testvérek, ő volt az idősebb; az öccse egy csendes, jóra való ember. Ő semmit sem akart dolgozni, csak játszott a nagy uraságot, utazgatott mindenfelé az országban, rossz társaságba keveredett, valami idegenek közé, akiket senki sem ismert. Elitta és eljátszotta az egész birtokot, s



amikor ezt az anyja és az apja megtudta, beleháltak a bánatba, egyik a másik után. Az öccse, akit szintén koldusbotra juttatott, elment valahová haragjában, de hogy hová, azt nem tudja senki. Bátyónak is nyomra veszett, amikor már nem maradt egyebe a rossz hírénel. Egy ideig senki sem tudott semmit a hollétéről, aztán valaki kiderítette, hogy beállt katonának Nápolyban; de ezután újra semmi, tizenkét vagy tizenöt éven át semmit sem lehetett hallani róla. Aztán ismét megjelent, magával hozott egy fiatal gyereket is, akit megpróbált a rokonoknál elhelyezni. Persze





mindenütt zárt ajtókra talált, senki sem akart többé szóba állni vele. Elkésérítette ez a bánásmód, itt élt azután egyedül a kisfiával. A felesége meghalt, nem sokkal a házasságkötésük után. Valószínűleg volt valamennyi pénze, mert a fiát, Tobiast, mesterségre taníttatta, asztalos lett belőle. Becsületes ember volt a fiú, mindenki szívesen látta a faluban. Az öregot azonban gyanakvással nézték, az a hír járta, hogy kénytelen volt elmenekülni Nápolyból, mert állítólag megölt ott valakit, persze nem becsületes csatában, érted, hanem civakodás közben. Mi nem tagadtuk meg a vele való rokonságot, az én anyai ági dédanyám és az ő nagyanyja testvérek voltak – ezért hívtuk Bátyónak. És mivel apai ágon szinte mindenkivel valamiféle rokonságban vagyunk a környéken, egy idő után Bátyónak kezdték őt hívni az egész faluban. Aztán amióta felköltözött a hegyre, mindenki számára ő a hegyi Bátyó.

– És mi történt Tobiasszal? – kérdezte Barbel, aki addig mély érdeklődéssel hallgatta a történetet.

– Várj egy kicsit, arra is sort kerítünk, nem tudok mindenről egyszerre beszélni! – válaszolta Dete.
– Tobias feleségül vette a testvéremet, Adelheidet. De a boldogságuk nem tartott sokáig. Alig két évvel a házasságkötésük után Tobias meghalt. Munka közben ráesett egy gerenda, és azonnal szörnyethalt szegény. Hazavitték a holttestet, és amikor Adelheid meglátta a férje összeroncsolt testét, annyira úrrá lett rajta az iszony és a bánat, hogy összeesett, állandóan heves láz gyötörte, nem is jött helyre többé soha. Mindig is meglehetősen érzékeny teremtés volt, néha furcsa rohamai voltak, ilyenkor azt sem tudtuk, hogy ébren van-e vagy alszik. Alig két hónappal azután, hogy Tobiast eltemettük, a felesége is követte őt. Szomorú sorsukról beszélt mindenki közel és távol, és a közvélemény szerint Bátyó istentelen élete miatt történt az egész, ez volt a büntetés miatt. Egyesek odáig merészkedtek, hogy ezt a szemébe is vágták. A papunk is fel akarta ébreszteni a lelkiismeretét és bűnbánatra buzdította, de az öreg egyre zordabb és makacsabb lett, nem akart szóba állni senkivel, és jobban is járt mindenki, ha kitért az útjából. Egyszer csak azt hallottuk, hogy felköltözik a hegyre, és soha többé nem akar lejönni onnan. Azóta odafenn éli magányos életét, és ellenségeskedik Istennel meg emberrel egyaránt. Anyám és én magunkhoz vettük Adelheid alig egyéves kicsikéjét, Heidit. Aztán amikor anyám a múlt évben meghalt, én elmentem Ragazfürdőre, a nagyszállóba dolgozni, hogy egy kis pénzt keressek. Az öreg Ursel néinek fizettem, hogy vigyázzon a gyerekekre. Télen is Ragazfürdőn maradtam, mert tudok varrni, kötni, s így akadt munkám bőven. Aztán kora tavasszal meg visszajöttek az uraságék Frankfurtból, és újra hívtak, hogy álljak be hozzájuk dolgozni. Holnapután indulunk is, és biztosíthatlak, hogy remek állásom lesz náluk Frankfurtban.

– A gyereket meg felviszed az öreghez? Nem tudom, hogy gondolhatsz ilyet, annyira meglep, hogy nem talállok rá szavakat! – mondta Barbel szemrehányó hangon.



– Mégis mit gondolsz? – vágott vissza Dete. – Én már megtettem a kötelességemet! Mi mászt kezdhetnék most vele? Nem vihetek magammal egy öt éves gyereket Frankfurtba! De te hová mész, Barbel? Már megtettük a fele utat a hegyi legelőhöz!

– Éppen odaértünk, ahová én el akartam jutni – válaszolta Barbel. - Beszélni akarok a kecskepásztor feleséggel, font nekem valamit a télen. Isten veled, Dete, és sok szerencsét!

Dete kezét fogott a barátnőjével, és megállt, Barbel pedig a kis, sötétbarna hegyi kunyhó felé igyekezett, amely az ösvénytől néhány lépésnyire, egy horpadásban állt, a hegyi szélviharoktól valamelyest védetten. A kunyhó félúton volt a hegyi legelő és Dörfli között, és szüksége is volt némi védelemre, mert úgy düledezett és annyira megrongálódott, hogy már-már életveszélyesnek tűnt. Amikor a viharos déli szél végigsöpört a hegyeken, minden nyikorgott és remegett benne, az ajtók, az ablakok, és a korhadt gerendák is csak úgy recsegték-ropogtak ilyenkor. Ha a kecskepásztor lakóhelye védtelenül állt volna a hegyoldalban, az első szélroham magával sodorta volna a völgybe, minden figyelmeztetés nélkül.

Itt lakott a tizenegy éves Péter, aki minden reggel lement a faluba, összeszedte a kecskéket, és felhajtotta őket a hegyre, ahol aztán estig szabadon legelhettek az ízletes havasi növényeket. Este aztán Péter és az állatkái leszaladtak a hegyről, s a fiú ujjait a szájába dugva, élesekét füttyentett, mire előjöttek a kecskéek gazdái, és mindenki hazahajtotta a maga állatát. Általában a kicsi fiúk és lányok jöttek ki Péter





füttyszavára, mert senki sem félt a szelíd kecskéktől, és így a nyári hónapokban ez volt a napnak az egyetlen órája, amikor Péter találkozhatott kis barátaival, mert ideje többi részét a kecskékkal töltötte, játszópajtások nélkül. Az igaz, hogy otthon ott volt az édesanyja és a vak nagymamája, de minden reggel nagyon korán kellett kelnie, és csak késő este ért haza a faluból. Ott mindig addig maradt, ameddig csak lehetett, hogy beszélgethessen, és együtt játszhasson a többi gyerekkel. Így otthon csak arra maradt ideje, hogy reggel gyorsan bekapja a kenyeret, felhörpintse a tejet, este pedig megismétlje ugyanezt, aztán az ágyába bújjon, és aludjon egy keveset. Az apja, akit szintén kecskepásztornak neveztek, mert ugyanígy kereste a pénzt fiatalabb korában, néhány éve halálosan megsebesült favágás közben. Az anyját, akinek Brigitta volt a becsületes neve, mindig mindenki kecskepásztor feleségként emlegette, vak nagymamája, pedig „nagymama” volt öreg és fiatal számára egyaránt.

Dete jó tíz percig álldogált ott, nézelődött minden irányba, kereste a tekintetével, hogy merre lehetnek a gyerekek és a kecskék. Semerre sem látta őket, ezért kicsit feljebb kapaszkodott a hegyoldalon, hogy jobban láthasson, és arcán meg mozdulataiban egyre növekvő aggodalommal pásztázta az őt körülvevő lejtőket. Közben a gyerekek egy távoli kerülőúton kapaszkodtak felfelé, mert Péter sok olyan helyet ismert, ahol az ő kecskéinek megfelelő cserjék és bokrok nőnek, és az volt a szokása, hogy a járt úttól távolabb legeltette az állatait. A kislány eleinte kissé nehezen tudott lépést tartani vele, teljesen kimerült a melegtől és a páncélszerűen ránehezülő ruhák súlyától. Nem panaszkodott egyetlen szóval sem, csak bámulta Pétert a kicsi szemeivel, ahogy fűgén ugrált mezítláb ide-oda – ugyanis egy szál rövidnadrágjában könnyen tudott mozogni – majd a karcsú lábú kecskéket figyelte, melyek még könnyedebben szökelltek át a sziklákon és a bokrokon, nem okoztak nekik gondot a meredek lejtők. Egyszer csak leült a földre, és amilyen gyorsan csak boldogulhatott apró ujjacskáival, lehúzta a cipőjét és a zokniját. Ezután felállt, letekerte magáról a vastag piros kendőt, majd eldobta, aztán ugyanezt tette a ruháival is. Le is kerültek egyetlen pillanat alatt, de újabb akadályozó réteget kellett kioldoznia, mivel Dete ráadta az ünneplő ruháját is a hétköznapi fölé. Villámgyorsan levette a hétköznapi ruháját is, felállt, és már csak kis könnyű alsóruhában volt, vidáman nyújtogatva csupasz karocskáit. Ruháit ügyesen kupacba rakta, és most már ő is könnyedén szaladt és ugrált Péter meg a kecskék után.

A fiú ügyet sem vetett arra, hogy mit csinált a kislány, amikor hátramaradt, de amint utolérte őt új öltözékében, Péter elvigyorodott, és ez a vigyor egyre szélesedett, ahogy hátranézve meglátta a földön hagyott ruhakupacot. A szája a füléig ért, de nem szólt egyetlen szót sem. A most már könnyedén mozgó kislány beszélgetni kezdett a fiúval, egyik kérdést a másik után tette fel, tudni akarta, hány kecskéje van, hová megy velük, és ott majd mit fognak csinálni. Egy idő után a kunyhó közelébe értek, és Dete végre észrevette őket. Amint meglátta a felfelé kapaszkodó kis társaságot, nagyot sikoltott:

– Heidi, mit csináltál? Hogy nézel ki? Hol vannak a ruháid, és hol van a piros kendő? Hol van az új cipőd, amit most vettem neked? És az új harisnyáid, amiket kötöttem? Mindent elhagytál! Semmi sem maradt! Mégis mit képzelsz? Hol hagytad a holmidat?

A kislány nyugodtan mutatott a hegyoldalban látható kicsi foltra, és azt mondta:

– Ott lenn.

Dete követte pillantásával az ujjacska által mutatott irányt, és észrevette, hogy valóban van ott valami, egy vörös folt is látszik a tetején, az csakis a gyapjúsál lehet.

– Te kis semmirekellő! – kiáltotta Dete dühösen. – Mi ütött beléd, hogy ilyet mertél csinálni? Miért kellett levetköznöd? Mire volt ez jó?

– Nem kellene a ruhák! – mondta a kislány, és semmiféle bűnbánatot nem tanúsított.

– Te szerencsétlen, meggondolatlan gyermek, te! Hát teljesen elment az eszed? – szidta tovább jajgatva Dete. – Most ki fog lemenni a ruháidért? Legalább félóra! Péter, szaladj, amilyen gyorsan csak tudsz, és szedd össze a holmiját nekem! Ne állj már ott tátott szájjal, mintha földbe gyökerezett volna a lábad!



– Már így is késésben vagyok – válaszolta Péter kimérten, és csak állt egy helyben zsebre dugott kézzel, nyugodtan hallgatta Dete dühkitörését.

– Hát nem is juthatsz így messzire, ha csak állsz és mereszted a szemed! – felelt meg rá Dete. – Nézd, adok neked valami szépet! – és egy fényesen ragyogó pénzürmét mutatott neki. Péter erre azonnal ugrott, és már szaladt is lefelé a meredek lejtőn. A legrövidebb utat választotta, és hihetetlenül kevés időre volt szüksége, máris elért a kis ruhakupacig, felkapta a hóna alá a kislány holmiját, és már vissza is tért egy pillanat alatt. Dete meg is dicsérte a fiút a gyorsaságáért, és átnyújtotta neki a megígért pénzürmét. Péter nyomban a zsebébe süllyesztette, és az arca ragyogott az örömtől, hiszen nem gyakran juthatott ekkora kincshez.

– Felcipelhetnéd nekem ezt a holmit Bátyó kunyhójáig, úgyis arra visz az utad! – mondta Dete, miközben a kecskepásztor kunyhója mellett emelkedő meredek hegyoldal megmászására készülődött. Péter készségesen vállalta a megbízatást, mezítláb követte a nagylányt, bal karjával magához szorította a ruhabatyut, jobb kezében pedig pásztorbotját lóbálta. Heidi és a kecskék vidáman ugrándoztak körülötte. Mintegy háromnegyed órányit haladtak felfelé a hegyen, és ekkor elérték a csúcst.

Bátyó kunyhója a sziklán állt, kitéve minden szélnek, de szabadon tűzhettek rá a nap sugarai is, és nagyszerűen beláthatta innen az alatta elterülő völgyet. A kunyhó mögött három fenyőfa állt, hosszú, vastag, szétterülő ágakkal. Mögöttük újabb hegyfal emelkedett, melynek alsóbb részét gyönyörű fű és havasi növényzet borította, magasabban viszont már csak cserjék borították a sziklás lejtőket, melyek a csupasz sziklacsúcsokban végződtek.

A kunyhó völgy felé eső oldalára Bátyó egy padot helyezett. Itt ült, pipájával a szájában, kezét a térdein nyugtatva csendben nézelődött, amikor hirtelen megjelentek a gyerekek, a kecskék és Dete. Elsőnek Heidi ért fel. Egyenesen az öregemberhez ment, a kezét nyújtotta, és azt mondta:

– Jó estét, nagyapa!

– Úgy, mit jelentsen ez? – kérdezte az öreg nyersen, miközben kurtán kezét fogott a gyermekkel, és hosszú, átható pillantással végigmérte bozontos szemöldöke alól. Heidi rezzenéstelen tekintettel nézett vissza rá, a nagyapa hosszú szakállával és az orra fölött összenőtt, bozontos, vastag, sűrű szemöldökével olyan különös jelenség volt, hogy a kislány nem tudta a szemét levenni róla. Közben Dete is felért, nyomában Péterrel, s a fiú úgy gondolta, marad még egy kicsit, mert kíváncsi volt, vajon mi lesz most.

– Jó napot kívánok, Bátyó! – mondta Dete miközben felé közeledett. – Elhoztam Tobias és Adelheid gyermekét. Talán meg sem ismered, hiszen nem láttad egyéves kora óta!

– És mihez kezdjen idenfenn velem a gyerek? – kérdezte kurtán az öreg. – Hé, te! – kiáltott oda Péternek. – Mehetsz a kecskéiddel, ne vesztegesd az időt! Vidd az enyémekeket is!

Péter azonnal engedelmeskedett, és szempillantás alatt eltűnt, mert az öreg úgy nézett rá, hogy a fiúnak semmi kedve nem volt tovább maradni.

– A gyerek itt marad nálad – válaszolt Dete. – Én úgy érzem, megtettem a kötelességem az elmúlt négy évben, most rajtad a sor.

– Szóval erről van szó? – kérdezte az öreg villámló szemekkel. – És ha a gyerek nyafogni meg bögni fog utánad, ahogy az ilyen apróságok szoktak, akkor én mit csinállok majd veled?

– Az már a te dolgod! – vágott vissza Dete. – Én sem panaszkodhattam senkinek, amikor kicsi korában a karomban tartottam, és fogalmam sem volt, mihez kell kezdeni egy olyan csöppséggel. Ráadásul anyámról és magamról is gondoskodnom kellett. Most dolgozni megyek, és te vagy a gyerek legközelebbi rokona. Ha nem akarod te rendezni, csinálj vele, amit akarsz! Te leszel a felelős, ha valami baj éri, a te lelkiismereted fogja terhelni ez is, sok egyében kívül.

Detének sem volt tiszta a lelkiismerete azért, amit a kislánnyal tesz, ezért nagyon ideges volt, és annyira tűzbe jött, hogy olyasmit is mondott, amit eredetileg nem állt szándékában. Mikor az utolsó szavakat kiejtette, Bátyó felállt a padról, és úgy nézett rá, hogy a lány önkéntelenül hátrált egy-két lépésnyit. Az öreg kinyújtotta a karját, és parancsoló hangon így szólt:



– Takarodj innen, menj vissza gyorsan oda, ahonnan jöttél, és meg ne lássalak itt egyhamar!

Dete nem várta meg, hogy kétszer mondja.

– Isten áldjon, és téged is, Heidi! – mondta, miközben gyorsan megfordult, és megállás nélkül sietett lefelé a hegyoldalon. Meg sem pihent, csak amikor már biztonságban érezte magát a faluban. Az izgatottság úgy hajtotta előre, mintha valami gőzgép munkálkodott volna benne. A faluban kérdések záporoztak felé minden irányból. Mindenki ismerte Detét, és azt is tudták kié a kislány, az egész történettel tisztában voltak. Tudni akarták, mit csinált a gyermekkel. Minden ablakból és ajtóból kiszóltak és kérdezősködtek: „Hol van a gyermek?” „Hol hagytad a gyermeket, Dete?” – és a lány csak vonakodva válaszolt. – „Odafenn van, hegyi Bátyóval.” „Bátyónál, nem mondtam már?!”

Az asszonyok minden irányból elárasztották szemrehányásaikkal. Először az egyik kiáltott rá: „Hogy tehetél ilyet?!”, aztán egy másik: „Fent hagyni egy ilyen védtelen kis teremtet!” Egyre csak zúdultak rá a szavak: „Szegény kicsike!” „Szegény apróság!” Dete nem bírta már hallgatni és rohanni kezdett, amilyen gyorsan csak tudott, addig szaladt, amíg a hangok végre elmaradtak mögötte. Borzalmasan érezte magát amiatt, amit tett, hiszen haldokló anyja is rábízta a gyermeket. Azzal nyugtatta magát, hogy sokkal jobban fog tudni segíteni a kislányon, ha rengeteg pénzt keres, és óriási megkönnyebülést érzett, amikor arra gondolt, hogy nemsokára itt hagyhatja ezeket az embereket, akik ekkora felhajtást csinálnak ebből az ügyből. Igenis örült, hogy végre szabad lehet, és jó munkahelyre kerülhet.



2. Otthon, nagyapánál

Amint Dete eltűnt, az öreg visszaült a padjára, a földet bámulta, nem szólt egyetlen szót sem, csak pipájából eregette sűrű fűrtökben a füstöt. Közben Heidi egészen jól érezte magát a számára új környezetben. Felfedezte a kunyhóval egybeépített fészert, ahol nagyapja a kecskéit tartotta, be is kukucskált egy kicsit, de látta, hogy most teljesen üres. Folytatta felfedező útját, most a kunyhó mögötti fenyőfákhoz lépdelt. Erős szél süvített, a fák legfelső ágai üvöltéshez hasonló hangot hallattak. Heidi megállt, és hallgatózott. A hang egyre gyengült. A kislány most a távolabb eső sarka felől kerülte meg a kunyhót, és visszakerült oda, ahol a nagyapja üldögélt. Amikor látta, hogy ugyanúgy ül ott, mint amikor ő felfedező útjára indult, megállt előtte, kicsi kezeit összefonta a háta mögött, és csak bámulta az öreget. A nagyapja felnézett, és mivel a kislány még mindig mozdulatlanul meredt rá, megkérdezte tőle:

– Mit akarsz?

– Látni akarom, hogy mi van a házban! – mondta Heidi.

– Gyere hát! – a nagyapja felállt, és elindult a kunyhó felé. – Hozd be a ruhakupacodat is! – szólt hátra a kislánynak.

– Nekem többet nem kellene! – jelentette ki a gyermek.

Az öregember megfordult, és töprengve méregette a kislányt, akinek sötét szemecskéi csak úgy csillogtak a kíváncsiságtól, hisz nagyon szerette volna tudni, mi lehet a kunyhóban.

– Nem buta ez a gyerek! – mormogta magában. – És miért nem kellene többé neked? – kérdezte hangosan.

– Mert úgy akarok járni, mint a kecskék a vékony, könnyű lábacskaikkal.

– Jó, hát ezt megteheted, ha nagyon akarod – mondta a nagyapja –, de azért csak hozd be a holmidat, betesszük a szekrénybe.

Heidi engedelmeskedett. Az öregember kinyitotta az ajtót, és a kislány belépett mögöttes a kunyhóba. Egy tágas helyiségben találta magát, mely a kunyhó teljes alapterületét elfoglalta. Odabenn egy asztalt meg egy széket látott, aztán az egyik sarokban nagyapa ágyát, egy másik sarokban pedig a tűzhelyet, mely fölött hatalmas üst lógott. A másik falon egy hatalmas ajtó volt, ez volt a szekrény. A nagyapja kinyitotta az ajtót, ott voltak benne a ruhái, néhány közülük szépen felakasztva, pár ing, zokni és zsebkendő pedig összetúrva a polcon. Egy másik polcon néhány tányért, csészét és poharat látott, magasabban pedig egy kerek cipót, füstölt húst és sajtot. A szekrényben volt az öreg minden vagyona: egész ruhatára és az összes ennivalója is. Amint az ajtó kinyílt, Heidi odaszaladt, és begyömöszölte a ruhakupacot a nagyapja holmija mögé, jó hátra, hogy ne lehessen túl könnyen megtalálni. Azután gondosan körülnézett a szobában, majd megkérdezte:

– Én hol fogok aludni, nagyapa?

– Ahol akarsz – válaszolta az öreg.

Heidi megörült a válasznak, és figyelmesen vizsgálgatni kezdett minden zugot és sarkot, hogy megtudja, hol lehetne a legkényelmesebben aludni. A sarokban, nagyapja ágya mellett meglátott egy kicsi létrát a falnak támasztva. A kislány felmászott a létrán, és a szénapadláson találta magát. Ott feküdt egy nagy halom, friss, illatos széna, egy kerek ablakon át pedig le lehetett látni a völgyig.

– Itt akarok aludni, nagyapa! – kiáltott le a kislány. – Nagyon jó idefenn! Gyere fel te is, nézd meg, milyen jó itt!

– Ó, igen, tudom én azt! – kiáltotta vissza az öreg.

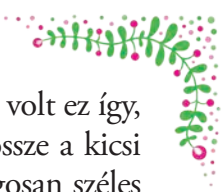

– El is rendezem az ágyamat! – kiáltott le ismét, miközben serényen tevékenykedett a padláson. – Csak hozzád fel nekem egy lepedőt, nagyapa! Az ágy nem lehet meg lepedő nélkül, azon kell feküdni.

– Jól van, jól! – mondta a nagyapja, és a szekrényhez lépett, kotorászott benne néhány percig, majd előhúzott egy hosszú, durva vászondarabot, gondolván, hogy az majd jó lesz lepedőnek. Felvitte a



padlásra, ahol Heidi már ügyes kis ágyat készített magának. Az ágyacska egyik végében a szénát magasabbra rakta, hogy párnaként szolgáljon, és hogy kényelmesen kiláthasson a kis ablakon, amikor az ágyacskájában fekszik.

– Nagyon ügyes – dicsérte meg a nagyapja –, mindjárt rá is teríthetjük a lepedőt, csak várj egy percet! – még hozott egy köteg szénát az öreg, hogy az ágyacska kétszer olyan vastag legyen, ne érezze a kislány a padló keménységét. – Most hozhatod a lepedőt!



Heidi megragadta a nagy darab vásznat, de túl nehéz volt neki, alig bírta szegényke. Jó volt ez így, mert a sűrű, vastag vásznon nem tudtak a szénaszálak áthatolni, és nem szurkálhatták össze a kicsi testét. Ketten aztán ráterítették a lepedőt a szénára, és ahol túlságosan hosszú vagy túlságosan széles volt, ott Heidi gyorsan betűrögette, elrendezgette. Olyan kényelmes, tiszta ágy lett belőle, hogy annál szebbet, jobbat senki sem kívánhat. Heidi elgondolkozva nézegette kis keze munkájának eredményét.

– Valamiről megfeledeztem, nagyapa! – szólalt meg néhány percnyi hallgatás után a kislány.

– Mi lenne az? – kérdezte az öreg.

– A takaró. Tudod, amikor az ember lefekszik, bebújik a takaró és a lepedő közé.

– Ó, hát erről van szó? És ha nincs takaróm? – kérdezte az öreg.

– Annyi baj legyen, nagyapa! – nyugtatta meg Heidi. – Majd magamra terítek egy kis szénát! – és már fordult is egy újabb nyaláb szénáért, de a nagyapja megállította:

– Várj egy percet! – mondta az öreg, majd lemászott a létrán, és az ágyához lépett. Egy nagy, vastag lenvászonból készült zsákkal tért vissza, és letette a padlóra. – Itt van, ez jobb lesz a szénánál, nem gondolod?

Heidi minden erejét összeszedve rángatni kezdte a zsákokat, mert rá akarta teríteni az ágyacskájára, de a kicsi kezei nem voltak ilyen nehéz munkához szokva. Nagyapja segített neki, és amikor szépen elrendezték, olyan melegnek és kényelmesnek tűnt az új fekhely, hogy Heidi boldogan csodálta.

– Pompás ez a takaró! – kiáltott fel a kislány. – És az egész ágyacska nagyon szép! Bárcsak éjszaka lenne már, hogy belefeküdhessek!

– Szerintem most inkább enni kellene valamit – mondta a nagyapja. – Neked mi a véleményed erről?

Heidi az ágykészítés izalmában minden egyébről megfeledkezett, de most, hogy nagyapja eszébe juttatta az ennielőt, rájött, hogy bizony borzasztóan éhes. Hiszen nem is evett ma egyebet, csak kora hajnalban egy kicsi darab kenyeret meg egy csésze híg kávé, még mielőtt nekivágtak volna a hosszú, hegyi útnak. Habozás nélkül válaszolta hát:

– Igen, én is így gondolom.

– Induljunk hát lefelé, ha ebben egyetértünk! – javasolta az öreg, és leereszkedett a létrán a kislány nyomában. Aztán a tűzhelyhez lépett, félretolta a nagy üstöt, és elővett egy kisebbet, mely egy láncon függött, majd leült a tűz elé egy kerek, háromlábú székre, fűjni kezdte a paraszt, míg fellobbantak a tiszta, fényes lángnyelvek. Az üstben nemsokára felforr a tej, és közben az öreg egy nagydarab sajtot felszúrt egy hosszú vasvillára, a tűz fölé tartotta, és körbe-körbe forgatta, míg minden oldala szép aranysárgára sült. Heidi mindezt mohó kíváncsisággal figyelte. Hirtelen eszébe juthatott valami, mert megfordult és a szekrényhez szaladt, majd serényen visszatért, és megint a szekrényhez ment. Mire a nagyapja az üsttel és a sajttal az asztalhoz lépett, az már szépen meg volt terítve, ott volt rajta a kis kerek cipó, két tányér és két kés, mert Heidi mindent jól megnézett reggel a szekrényben, és tudta, hogy ezekre a dolgokra lesz szükség most az evéshez.

– Ez igen! – mondta a nagyapja. – Örülök, hogy magadtól is tudod, mit kell csinálni! – és míg ezt mondta, rátette a sült sajtot egy szelet kenyérré. – De valami még mindig hiányzik.

Heidi a csábítóan gőzölgő üstöcskére nézett, és visszaszaladt a szekrényhez. Először csak egy kicsi tálat látott a polcon, de egy pillanatnyi tévovázás után észrevette hátrébb a két poharat. Gyorsan megfogta és vitte magával a tálacskát meg a poharakat, majd szépen letette őket az asztalra.

– Jól van, látom, ügyesen meg tudod oldani a dolgokat. Na, de hova fogsz ülni?

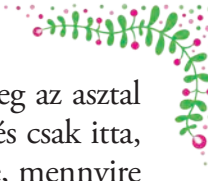
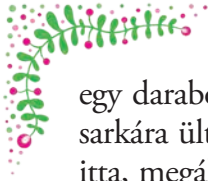
Nagyapa közben leült az egyetlen székre. Heidi a tűzhelyhez szaladt, az asztalhoz húzta a kis háromlábú széket, és szépen ráült.

– Na jó, találtál magadnak ülőhelyet, csak attól tartok, ez egy kicsit alacsony lesz – mondta a nagyapja. – Bár azt hiszem, akkor sem érnéd fel az asztalt, ha az én székemre ülnél. Na mindegy, most mindenesetre együnk valamit, gyerünk!

Azzal felállt, megtöltötte a tálacskát tejjel, rátette a nagy székre, azt meg Heidi kis, háromlábú széke elé tolta, és így már saját asztala is volt a kicsi lánynak. Hozott neki egy nagy szelet kenyeret és







egy darabot az aranysárga sajtból, és azt mondta, hogy most már aztán enni kell. Az öreg az asztal sarkára ült, és ő is falatozni kezdett. Heidi két kicsi kezével szájához emelte a tálacskát, és csak itta, itta, megállás nélkül, míg meg nem itta belőle a tejet az utolsó cseppig. Csak most érezte, mennyire megszomjazott a hosszú gyaloglásban és a nagy melegben. Azután mély lélegzetet vett – ivás közben a nagy szomjúság miatt még levegőt is elfelejtett venni –, és letette a tálacskát.

– Jó volt a tej? – kérdezte a nagyapja.

– Még soha nem ittam ilyen finomat! – válaszolta Heidi.

– Akkor igyál még! – az öregember újra színültig töltötte a tálacskát, és letette a gyermek elé, aki épp nekiveselkedett a vajként kenhető, meleg, olvadt sajttal borított kenyérszeletnek. A sajtos kenyér és a tej együtt nagyon finom volt, s miközben a kislány jóízűen falatozott, időről időre nagyokat kortyolt a tejből. Miután az ételüket elfogyasztották, nagyapa kiment rendbe tenni a kecskeólat. Heidi figyelmesen végignézte, hogyan seperi tisztára, majd szórja be friss szalmával, hogy a kecskéknak legyen min aludni este. Azután a kis fészerbe ment az öreg, és néhány hosszú rudat meg egy kerek deszkalapot faragott. Ez utóbbiba néhány lyukat fúrt, melyekbe beleillesztette a hosszú rudakat, és ekkor mintegy varázsütésre készen is volt a háromlábú szék. Éppen olyan volt, mint az öregé, csak valamivel magasabb. Heidi csak állt és nézte, teljesen megnémult a csodálkozástól.

– Mit gondolsz, mi ez? – kérdezte a nagyapja.

– Az én székem! Azért az enyém, mert olyan magas. És elkészült egy szempillantás alatt! – mondta a kislány ámulva és bámulva.

– Érti is, amit lát, helyén van a szeme is, meg az esze is – állapította meg magában az öreg, miközben körüljárta a kunyhót, itt-ott bevett egy-egy szeget, és javítgatott gyorsan valamit az ajtón. Magával vitte a kalapácsát, néhány szeget meg fadarabot, és minden helyet megvizsgált, javítgatta vagy tisztított, amit kellett. Heidi minden lépését nyomon követte, rendületlenül figyelte minden mozdulatát, és nagyon tetszett neki mindaz, amit látott.

Nyugodalmasan eltelt így az idő, amíg beesteledett. Aztán süvíteni kezdett a szél a vén fenyőfák ágai között. Heidi csodálattal hallgatta a szél dalát, kicsi szíve megtelt boldogsággal, és csak ugrált, és táncolt az öreg fák körül, mintha valami kimondhatatlan öröm érte volna. A nagyapja épp a fészemben volt, megállt, és nézte a kislányt.

Hirtelen éles füttyszó hallatszott. Heidi abbahagyta a táncolást, ugrándoizást, és a nagyapja is előjött a fészerből. A fölöttük tornyosuló magaslatról ugrándoiztak lefelé egymás után a kecskék, és persze ott jött Péter is közöttük. Heidi üdvivalgással ugrott eléjük, a nyáj közepébe szaladt, és nagy-nagy örömmel köszöntötte sorra új barátait, akikkel ma reggel ismerkedett meg. Amint a kunyhó közelébe értek, a kecskék megálltak, és közülük kettő, két gyönyörű, karcsú állat, egyik fehér, másik barna, odaszaladt nagyapához, és nyaldosni kezdték a kezét. Az öreg egy darabka sót tartott a markában, minden este azzal várta a kecskéit. Péter közben eltűnt a többi kecskével. Heidi gyengéden megsimogatta a két kecskét, sőt vidáman körül is ugrálta a csinos kis állatokat, hogy mindkét oldalukat megsimogathassa.

– Ezek a mieink, nagyapa? Mindkettő a miénk? Beviszed őket a fészerbe? Mindig velünk maradnak?

Heidi kérdései egymás után bukfenceztek elő, olyan gyorsasággal, hogy a nagyapja mindre csak annyit tudott válaszolni: „igen, igen”. Amikor a kecskék elnyalogatták a sót, a nagyapja beküldte Heidet a kunyhóba a tálacskájáért és egy kis kenyérért.

Heidi engedelmeskedett, és hamarosan vissza is tért hozzá. Nagyapa megfejté a fehér kecskét, megtöltötte tejjel a kislány tálacskáját, és letört neki egy darabot a kenyérből.

– Edd meg a vacsorádat – mondta az öreg –, aztán mehatsz fel az ágyacskádba aludni! Dete nénéd itt hagyott számodra egy másik kis batyut is, hálóing meg egyéb apróságok vannak benne, a szekrény alján megtalálod, ha szükséged van rá. Én megyek és bezárom a kecskéket, de te menj csak nyugodtan, és aludj jól!

– Jó éjszakát, nagyapa! Jó éjszakát! Mi a nevük, nagyapa, mi a nevük? – kiáltott a kislány, és a távolodó alak meg a kecskék után szaladt.

